

ANTİBİYOTİKLER HAKKINDA BİLMENİZ GEREKENLER

Foto: © Visionär - Fotolia.com

SEVGİLİ OKUYUCULAR,

Antibiyotikler, bakterilerin neden olduğu enfeksiyonların tedavisinde kullanılan ilaçlardır. Bu ilaçlar çok sayıda hastalığın başarılı tedavi edilmesini sağlar ve hatta hayat kurtarabilirler. Ancak her enfeksiyonda antibiyotik kullanmak doğru değildir.

Bu bilgilendirme metni yardımıyla antibiyotiklerin etki mekanizmasını ve kullanırken nelere dikkat etmeniz gerektiğini öğrenebilirsiniz.

► ANTİBİYOTİKLER NASIL ETKİ EDER?

Antibiyotikler hastalığa sebep olan bakterileri yok etmeye çalışan vücudun bağışıklık sistemini desteklerler. Bakteriler vücuda girmişse ve çoğalıyorsa antibiyotik tedavisi gerekir. Çünkü bakteriler bu şekilde bir enfeksiyona neden olabilir ve belirli organlarda hasar oluşturabilirler. Bakteriye akciğer enfeksiyonu örneğinde olduğu gibi.

Bazı antibiyotikler bakterileri doğrudan öldürür bazıları ise onların çoğalmasını önler.

Antibiyotik kullanımında geçerli olan ilke onları gerektiği kadar ve mümkün olduğunca az kullanmaktır. Çünkü antibiyotikler sadece hastalığa neden olan bakterileri değil, cildimiz ve mukoza üzerinde yaşayan vücuda yararlı bakterileri de öldürürler.

► ANTİBİYOTİKLERİN YAN ETKİLERİ

Antibiyotiklerin çoğu güvenli ve vücudun iyi tolere edebildiği ilaçlardır. Buna rağmen tüm antibiyotikler yan etkiye sebep olabilir.

Tipik yan etkilere dair örnekler:

- İshal, karın ağrısı ve mide bulantısı gibi mide ve bağırsak şikayetleri

- Kızarıklık ve kaşıntı gibi alerjik deri reaksiyonları
- Kız çocukları ve kadınlarda vajinal mantar enfeksiyonları

Meydana gelebilecek yan etkiler ve bunların sıklığı kullandığınız antibiyotiğe bağlıdır. Yan etkiler konusunda lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışın ve ilaç prospektüsünü okuyun.

► ANTİBİYOTİKLER NE ZAMAN ETKİ EDER?

Enfeksiyonlara en sık virüsler veya bakteriler neden olur. Virüs ve bakterilerin neden olduğu hastalıklar birbirinden farklıdır. Buna rağmen başlangıçta enfeksiyonun bakteriyel mi viral mi olduğuna karar vermek her zaman kolay olmaz, çünkü hastalık belirtileri birbirine benzeyebilir.

Bakterilerin sıkça neden olduğu hastalıklara örnekler:

- Bademcik iltihabı
- Akciğer iltihabı
- Beyin zarı iltihabı
- İdrar kesesi iltihabı
- İrinli deri iltihapları

Her zaman bakterilerin neden olduğu hastalıklara örnekler:

- Kızıl hastalığı
- Boğmaca
- Tüberküloz

Bakteriyel enfeksiyonlarda antibiyotik kullanmak genellikle önemli, hatta bazen hayati öneme sahiptir. Antibiyotiklerin virüslere karşı etkisiz olduğu bilinmelidir.

Virüslerin neden olduğu hastalıklara örnekler:

- Soğuk algınlıklarının çoğu (nezle, öksürük, boğaz ağrısı, ateş)
- Grip (influenza)
- Bağırsak enfeksiyonunun birçok türü (ishal)
- Kızamık

Bu tür viral hastalıklara karşı antibiyotikler faydasızdır.

► ANTİBİYOTİK KULLANMADAN ÖNCE

Antibiyotik kullanmaya başlamadan önce tedaviniz konusunda bilgi sahibi olmalısınız. Örneğin, doktorunuza aşağıdaki soruları sorabilirsiniz:

- Antibiyotiğe neden ihtiyacım var?
- Olası yan etkileri nelerdir?
- Antibiyotiği kaç gün kullanmak zorundayım?
- Günde kaç kez almalıyım?
- Antibiyotiği öğünle birlikte alabilir miyim yoksa aradan belli bir sürenin geçmesi mi gerekiyor?
- Antibiyotik diğer kullandığım ilaçları etkiliyor mu?

Antibiyotikler doktor tarafından ne kadar sık yazılır ve kullanılırsa dirençli (rezistan) bakterilerin gelişme ve yayılma riski de o kadar yükselir. Bu konu hakkında daha fazla bilgiyi başka bir hasta bilgilendirme metninde bulabilirsiniz, bkz. kutucuk.

► DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

İlave Linkler

Konuyla ilgili doğruluğu sınanmış bilgilerden bir seçkiyi "antibiyotiklerle tedavi" kelimesini aratarak aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:

www.patienten-information.de

"Antibiyotiklere Karşı Direnç" başlıklı bilgilendirme metnini aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:

www.patienten-information.de/kurzinformation-fuer-patienten

Kaynak

Elinizdeki hasta bilgilendirme metni, güncel bilimsel araştırma sonuçları ve hastaların hastalar için yaptığı tavsiyeler temel alınarak hazırlanmıştır. Yararlanılan kaynakları aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:

www.patienten-information.de/kurzinformation-fuer-patienten/antibiotika/quellen

DOI: 10.6101/AZQ/000136

► DAHA NELER YAPABİLİRSİNİZ

- İlacınızı söylenen saatlerde kullanın. Örneğin günde üç kez demek, sekiz saatte bir anlamına gelir.
- Antibiyotiği doktorunuz belirlediği süre boyunca alın. Kendinizi daha iyi hissetseniz dahi tedavinizi devam ettirmeniz önemlidir.
- Başkalarına yazılmış antibiyotikleri kullanmayın. Siz de, hastalık belirtileri sizinkine çok benzese dahi kimseye kendi antibiyotiğinizi vermeyin.
- Antibiyotiği suyla almayı tercih edin.
- Doktorunuza göze çarpan tüm değişiklikleri ve istenmeyen etkileri bildirin.
- Hamileyseniz veya emziriyorsanız, bunu doktorunuza antibiyotiği kullanmadan önce bildirin.
- Kendinizin veya çocuğunuzun kullandığı tüm antibiyotiklerin isimlerini, dozajlarını, tarihlerini ve olası yan etkilerini not etmeniz faydalı olabilir.
- Doktorunuzun size veya çocuğunuza, geçirilen her enfeksiyon için antibiyotik vermesini beklemeyin. Antibiyotikler virüslerin neden olduğu hastalıklara etki etmezler.

İçerikten sorumlu:

Ärztliches Zentrum für Qualität in der Medizin (ÄZQ)

BÄK ve KBV'nin ortak enstitüsü

Telefon: 030 4005-2500 • Telefaks: 030 4005-2555

E-Posta/Ansprechpartner: mail@patinfo.org

www.patinfo.org

www.aezq.de

Samimi tavsiyelerle